

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Vladimir Avtudov împotriva lui Boris Avtudov (Denis Avtudov și Elena Avtudov, succesorii în drepturi a lui Boris Avtudov), Nadejdei Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin), intervenient accesoriu Tatiana Cerevatenco

și cererile reconvenționale

Nadejda Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin) împotriva lui Vladimir Avtudov, intervenienții accesorii Boris Avtudov (Denis Avtudov și reprezentantul Elenei Avtudov, succesorii în drepturi a lui Boris Avtudov), Tatiana Cerevatenco și notarul Galina Ceban

Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov) împotriva lui Vladimir Avtudov, cu participarea Nadejdei Savin (succesor Valeriu Savin) și a Tatiane Cerevatenco

Tatiana Cerevatenco împotriva lui Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov), Nadejdei Savin (succesor Valeriu Savin) și intervenientului accesoriu Vladimir Avtudov
(litigiu succesoral)

împotriva încheierii din 7 mai 2025 a Curții de Apel Centru,

(*Dosarul nr. 2r-274/25*)

PIGD Nr.2-13112588-01-2r-21072025)

Restituirea cererii de apel, dispusă în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiată, întrucât restrânge disproportționat exercitarea dreptului de acces la justiție.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sușchevici)
Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, D. Corlăteanu, L. Bagrin)

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Denis Avtudov, în interesele Elenei Avtudov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 martie 2013, Vladimir Avtudov a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Boris Avtudov (reprezentat de succesorii Denis Avtudov și Elena Avtudov), Nadejda Savin (succesor Valeriu Savin) și intervenientului accesoriu Tatiana Cerevatenco.

2. La 11 iunie 2013, Nadejda Savin (succesor Valeriu Savin) a depus cerere reconvențională împotriva lui Vladimir Avtudov, a intervenienților accesorii Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov), Tatiana Cerevatenco și notarului Galina Ceban.

3. La 13 septembrie 2016, Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov) a depus cerere reconvențională, ulterior concretizată, împotriva lui Vladimir Avtudov, cu participarea Nadejdei Savin (succesor Valeriu Savin) și a Tatiane Cerevatenco.

4. La 12 decembrie 2016, Tatiana Cerevatenco a depus cerere reconvențională împotriva lui Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov), Nadejdei Savin (succesor Valeriu Savin) și intervenientului accesoriu Vladimir Avtudov.

5. Prin hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea lui Vladimir Avtudov, iar cererile reconvenționale ale Nadejdei Savin, Boris Avtudov și Tatiane Cerevatenco au fost respinse total sau parțial.

6. Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelurile Tatiane Cerevatenco, a lui Boris Avtudov și Valeriu Savin au fost admise, hotărârea a fost casată, iar cauza trimisă spre rejudecare la aceeași instanță, în alt complet.

7. Prin hotărârea din 6 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea lui Vladimir Avtudov, recunoscându-i dreptul de proprietate asupra 1/4 cotă-parte din casa și construcția accesorie ale defunctului Constantin Avtudov.

8. S-au respins cererile reconvenționale ale Nadejdei Savin și Boris Avtudov ca tardive sau neîntemeiate.

9. S-a admis parțial cererea reconvențională a Tatiane Cerevatenco privind dobândirea dreptului de proprietate asupra 1/4 cotă-parte și nulitatea parțială a testamentului nr.1030/2009.

10. S-au încasat cheltuieli de judecată de la Denis și Elena Avtudov și Valeriu Savin în beneficiul lui Vladimir Avtudov (3000 lei) și al Tatiane Cerevatenco (1000 lei).

11. La 3 aprilie 2025, Denis Avtudov, în interesele Elenei Avtudov, a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se admită integral acțiunea reconvențională depusă de Boris Avtudov (Denis Avtudov și Elena Avtudov, succesorii în drepturi ai lui Boris Avtudov), să se respingă acțiunea lui Vladimir Avtudov și să se respingă acțiunea reconvențională a Tatiane Cerevatenco.

12. Prin încheierea din 7 mai 2025, Curtea de Apel Centru a dispus restituirea cererii de apel depuse de Denis Avtudov, în interesul Elenei Avtudov, împotriva hotărârii din 6 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că apelul a fost declarat de o persoană care nu avea acest drept.

13. La 20 iunie 2025, Denis Avtudov, în interesele Elenei Avtudov, a depus recurs împotriva încheierii din 7 mai 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel.

14. În susținerea recursului, a susținut că încheierea din 7 mai 2025 a Curții de Apel Centru este neîntemeiată, fiind adoptată cu încălcarea prevederilor legale și contrar circumstanțelor și dispozițiilor aplicabile. Aceasta a încălcat drepturile și interesele legale ale recurente, Elena Avtudov, inclusiv dreptul de a exercita căile de atac, prevăzut la art. 15 din Codul de procedură civilă.

15. Instanța de apel a restituit cererea de apel depusă de Denis Avtudov, în interesul Elenei Avtudov, motivând că apelul ar fi fost declarat de o persoană fără drept, deci acesta a fost împrumut legal prin procură notarială din 18 septembrie 2024, valabilă 10 ani, și posedă diploma de licențiat în drept. În plus, instanța de fond a acceptat participarea sa ca reprezentant legal al Dnei Elena Avtudov, aspect confirmat de prezența și participarea sa la ședințele din 05.02.2025, 13.02.2025 și 06.03.2025. Chiar dacă actele care atestau calitatea de licențiat în drept nu ar fi fost prezentate, instanța de apel avea obligația, potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, să acorde un termen rezonabil pentru remedierea deficiențelor și nu să restituie imediat cererea. Aplicarea art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă a fost, nejustificată, iar restituirea apelului s-a făcut fără respectarea procedurii legale de remediere a neajunsurilor.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

17. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

18. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre re judecare problema soluționată prin încheierea casată.

19. Art. 365 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

20. Art. 368 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

21. Art. 369 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

22. Art. 15 din Codul de procedură civilă:

Folosirea căilor de atac.

Participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

23. Art. 360 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

Sunt în drept să declare apel

b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

24. Art. 75 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă

Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

25. Art. 80 alin. (6) din Codul de procedură civilă:

Formularea împuternicirilor reprezentantului.

Reprezentantul legal depune în judecată actele ce atestă statutul și împuternicirile sale.

26. Art. 80 din alin. (1) Codul de procedură civilă:

Împuternicirile reprezentantului în judecată.

(1) Împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Completul de judecată constată că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 7 mai 2025 și expediată recurentului Denis Avtudov prin poșta electronică la 5 iunie 2025. Recursul a fost declarat în termen legal, fiind depus la data de 20 iunie 2025.

28. Examinând actele și materialele dosarului, Completul de judecată reține că, la 3 aprilie 2025, Denis Avtudov, în interesul Elenei Avtudov, a declarat apel împotriva hotărârii din 6 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

29. Prin încheierea din 7 mai 2025, Curtea de Apel Centru a dispus restituirea apelului, motivând că acesta a fost declarat de o persoană care nu avea dreptul să exercite calea de atac.

30. Efectuând controlul judiciar al acestei încheieri, Completul de judecată constată că soluția instanței de apel de a restitui cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă este neîntemeiată, întrucât limitează în mod disproportionat exercitarea dreptului de acces la justiție.

31. Completul de judecată reține că, potrivit art. 75 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, persoanele fizice pot fi reprezentate în instanță de soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunici sau nepoți, numai dacă aceștia sunt licențiați în drept și împuterniciți prin procură autenticată notarial. Conform art. 360 alin. (1) lit. b) din

Codul de procedură civilă, apelul poate fi declarat și prin reprezentant, în condițiile legii.

32. Din actele dosarului rezultă că la cererea de apel a fost anexată copia procurii autentificate la 18 septembrie 2024 de un notar din Federația Rusă, prin care Elena Avtudov l-a împuternicit pe fratele său, Denis Avtudov, să o reprezinte în instanță. Copia a fost certificată prin semnătura acestuia ca fiind conformă cu originalul. Ulterior, la dosar au fost prezentate acte care confirmă că Denis Avtudov este licențiat în drept.

33. Urmare a constatării lipsei actelor care certifică împuternicirile reprezentantului, în mod prealabil instanța urma să nu dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen rezonabil pentru remedierea neajunsurilor constatate. Restituirea directă a cererii de apel, fără acordarea unei posibilități de regularizare a cererii, a determinat o cercetare incompletă a circumstanțelor cauzei.

34. În aceste condiții, concluzia instanței de apel potrivit căreia apelul ar fi fost declarat de o persoană neîndreptățită nu are suport legal. Lipsa traducerii legalizate a procurii sau neanexarea imediată a actului de studii nu justifică aplicarea sancțiunii extreme a restituirii apelului, sancțiune ce restrânge nejustificat dreptul de acces la justiție, cu încălcarea principiului proporționalității, care impune menținerea unui echilibru între respectarea regulilor procedurale și garantarea accesului efectiv la căile de atac.

35. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite cererea de recurs declarată de Denis Avtudov, în interesele Elenei Avtudov.

Casează integral încheierea din 7 mai 2025 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă având ca obiect cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Avtudov împotriva lui Boris Avtudov (succesorii în drepturi Denis Avtudov și Elena Avtudov), Nadejda Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin), cu intervenient accesoriu Tatiana Cerevatenco, privind recunoașterea dobândirii dreptului de proprietate pe temei de intrare în posesie a patrimoniului succesoral și declararea nulității parțiale a testamentului nr. 1030 din 15 aprilie 2009; cererea reconvențională formulată de Nadejda Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin) împotriva lui Vladimir Avtudov, cu intervenienți accesorii Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov), Tatiana Cerevatenco și notarul Galina Ceban, privind declararea nulității contractului de donație nr. 4778 din 27.12.2005, cu repunerea părților în situația anterioară, constatarea proprietății comune în devălmășie a soților Constantin Avtudov și Maria Avtudov, recunoașterea dreptului de proprietate al Mariei Avtudov asupra cotei de 1/2, repunerea în termenul de acceptare a succesiunii și rectificările cadastrale aferente; cererea reconvențională

formulată de Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov) împotriva lui Vladimir Avtudov, cu intervenienți accesorii Nadejda Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin) și Tatiana Cerevatenco, privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de 3/8 din bunurile imobile; cererea reconvențională formulată de Tatiana Cerevatenco împotriva lui Boris Avtudov (succesorii Denis și Elena Avtudov) și Nadejda Savin (succesor în drepturi Valeriu Savin), cu intervenient accesoriu Vladimir Avtudov, privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de 1/2 din bunurile succesoriale ale defunctului Constantin Avtudov, prelungirea cu 6 luni a termenului de acceptare a succesiunii și declararea nulității parțiale a testamentului nr. 1030 din 15 aprilie 2009, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat